

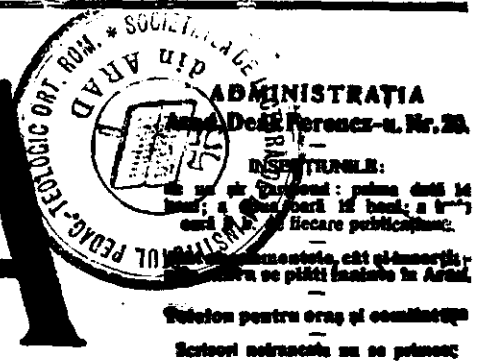
REDACȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

ABONAMENTUL
pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor.
pe 1/2 an 10 cor.
pe 1/4 an 5 cor.
pe o lună 2 cor.

N-ri de Duminecă pe an 4 cor.
Pentru România și străinătate pe an
40 franci.

Manuscrisurile nu se încapează.

TRIBUNA

Omul sfințește locul!

Dacă-i un mare adevăr că mulți oameni buni împreună pot face multe lucruri bune, nu e mai puțin adevărat, că și câte un singur om harnic e în stare a săvârși mult bine. Cine s'ar încumeta să tăgăduiască faptul că, de pildă, fără un Șaguna biserica națională română drept măritoare de răsărit nu ar fi ajuns să aibă Statutul Organic, legea care-i cheazășuește atâtea drepturi frumoase? Ori, ca să facem o asemănare mai apropiată: cine nu recunoaște că în Arad Casa Națională s'a ridicat mai ales în urma hărniciei fruntașului nostru Dr. N. Oncu?

Și așa mai departe, multe lucruri bune s'au săvârșit mulțumită însuflețirii și cumințeniei mai ales ale unui singur om. De înființarea marelui bănci »Albina« se leagă numele lui Visarion Roman. Când auzim de banca »Ardeleana« ne vine în minte numele d-lui Dr. I. Mișu, când zicem reuniune agricolă ne aducem aminte de Eugen Brote și de D. Comșa, când pomenim de reuniuni d'ale sodalilor, par-că-l vedem pe Tordășianu.

De data asta vrem să vorbim însă mai pe larg de hărnicia unui fruntaș de prin cele mai primejdite părți ale Românismului: de cele ce face d-l Andrei Cosma din

Șimleu. Prilej la asta ne dă cea mai nouă faptă a d-sale: măsurile ce a luat, ca director de bancă, a veni în ajutorul sătenilor ajunși în suferințe, în urma nemai pomenitului an rău prin care trecem.

Publicăm în altă parte a ziarului nostru circulara ce a dat, în privința asta, către bărbaiții de încredere ai băncii »Silvania«. Circulara este o viue dovadă nu numai despre dragostea adevărată și purtarea de grije ce numitul fruntaș o are pentru sătenii Români, dar ne mai dovedește și aceea că dl Cosma știe cum trebuie să fie ajutat bietul popor.

N'avem nici o îndoială că în aceste vremi de restriște toți directorii de bănci și-au frământat mintea cum să ajute mai bine și ce înlesniri să facă țăranilor noștri. Știm chiar, că cei dela banca »Victoria« de asemenea sunt cu multă purtare de grijă către economii ajunși în strimtoare. Trebuie să recunoaștem însă, că dl Andrei Cosma s'a gândit și a făcut cel mai larg plan de a se veni în ajutorul poporului, așa că dacă celelalte bănci române vor urma pilda de laudă ce a dat multe dureri se vor alina.

Și se cuvine ca toate să facă ast-fel. Pe de-o parte pentru-că toți de pe la băncile române sunt fii ieșiți din popor, cari dacă au ajuns la o plată mai bună și la adăpost de neagra mizerie dela sate, nu pot

să uite și să-și întoarcă fața dela Românul cărui îi plâng copil în casă de foame ear pe de altă parte pentru-că noi înțelegem chemarea băncilor române așa ca nu numai să împrumute și să păstreze banii; dar aflându-se neamul în stare desnădejduită, toți cei din fruntea băncilor să sară în ajutor. Mai ales când ved că bieții săteni fie din pricina neștiinței, fie că-s săraci și nedepriși cu tovarășiiile, nu se pot singuri ajuta.

Ear starea la sate — cine să n'o știe? — este nu se poate mai desnădejduită. Spun bătrânii că anul rău »de sub Nemți« (la 1863) a fost floare la ureche pe lângă reul d'acum. Băncile române ar putea deci să-și impună chiar jertfe. Ce ar fi adică, dacă domniile acționari ar lua cu un percent două mai puțin în anul acesta? Nici unul dintre ei n'ar săraci; în schimb s'ar mântui însă frații dela cea mai îngrozitoare moarte: cea de foame! Să se gândească fericiții cari au acțiuni pela bănci, că în puține țări din lume se ia atâta camătă ca la băncile din Țeara Ungurească!... Știm despre sforțările ce fac băncile noastre pentru a fi cât mai folositoare neamului.

Pentru lecuirea unui rău neasămănat și neobișnuit de mare, cum este sărăcia din anul acesta, se cere însă măsuri tot neobișnuite.

Dl Andrei Cosma, stăruinții căruia se poate mulțumi înflorirea »Silvaniei«, și în-

Impresiuni și reflexiuni dintr'o călătorie.

De

S. Tamba.

De mai bine ca două săptămâni se observă în sinul reuniunii române de cântări din Brașov o agitațiune neobișnuită. Roziuri vesele de domni și dame urcă grăbite aproape sară de sară treptele frumosului edificiu al gimnasiului rom., în a cărui sală spațioasă și bine luminată se țin probele de cântări, cari de-o vreme 'ncoaci păreau că nu mai conțeneau. Conversația nu se mai curmă, din contră se 'ncepe tot mai intențită în jurul evenimentului ce avea să urmeze.

Ochii strălucesc, gurile sunt neobosite în comunicarea tablourilor zugrăvite de fantazii aprinse. Și zgomotul durează înainte până-ce bagheta dirigentului nu se ridică, când par'căl tăia cu foarfecile un fir de ață, așa să curmă de-odată olălăitul asurzitor de mai înainte, — care cu un moment mai în urmă hipnotizat de această baghetă vrăjită se schimbă în niște acorduri, cari îi înalță sufletul. Groaverii se umplu de lume, care-și desmeardă sufletul în farmecul melodiilor, cari răzbat departe în liniștea serii, când dulci și duioase, când energice și biruitoare, amenințând par'că uneori — spriginite și întărite de puternica orchestră orășe-

nească — să ridice în slavă coperișul puternicului edificiu.

Vremea se scurge repede și iată-ne în ajunul zilei atât de mult așteptate, — la ultima probă.

Dirigentul ne împărtășește ultimele dispozițiuni: »Domniile au să se prezinte în haine negre, cravată și mănuși albe; damele în toaletă albă. Plecarea va fi dimineață la 3 și 55. Vă rog să vă sculați de vreme, să nu întârziati, căci pentru noi ar fi o mare pacoste, dacă ar lipsi 2—3 înși, și așa suntem puțin, ce-o să ne facem dacă și din acești puțin vor mai lipsi. Și acum la revedere mâne dimineață la gară!...»

— Ura! Noapte bună!...

A doua zi dimineața roia gara de cântăreți și cântărețe de »garde-dame« și curioși. Par'căl fi zgândărit un furnicar, așa învâlmășeală. Gură, — câte vrăbiile după ploaie. Unul — de teamă să nu scape carul de foc — durmise numai cu un ochiu; alta nu 'nchisese nici unul cât a fost noaptea de lungă; al treilea dormitase tepurește; a patra abia ațipise după miezul nopții când îl și aduce — ucigă-l toaca — pe birjar de-l sparie odihna. Unul visase că l-a decorat regele, altul că l'a ținut la masă; a treia c'a sărutat-o regina, al patrulea că l-a răsturnat trăsura schilodindu-l și că aflând regele de treaba asta i-a trimis o telegramă de

condolență și câte și mai câte mirozenii una mai cu coarne ca cealaltă. Apropiindu-se momentul plecării trecem la numeratoarele. Nu lipsește nimenea. Se dă signalul. Urcăm treptele vagoanelor. Mașina șueră, își adună puterile și după-ce ne prezintă pe cei cari ședeam față 'n față silindu-ne să ne facem complimente involuntare, gâfâind pornește pe drumu-i de fier la început greoaie, somnoroasă apoi tot mai trează la cap și mai spintenă la picioare.

În vagoane ca 'ntro sinagogă. Toată suflarea glăsuște. Cei mai bătrâni vorbesc despre înțelepciunea regelui Carol, despre norocul României, și avântul ce l'a luat în timpul din urmă. Pun la cale lumea și țara. Alții despre seceta și sărăcia din anul acesta. Cei mai tineri în jurul fetelor combină la scene hazlii de cari o să avem parte la palat, furd acum pentru prima oară în această societate înaltă. — Cum o fi? Ce-o fi? sunt întrebările în jurul cărora se 'nvirt toate combinațiunile. »De ne-o agrăi regele s'au regina val de capul nost? Ce-o să răspundem?«

Răspunsul depinde dela întrebare răspunde Victor dintr'un unghiuleț. Nu-l poți stabili înainte. De ne-o 'ntreba regina, de pildă, cum ne place Sinaia, o să-i răspundem: »Adevărat picior de raitu, Madam. Mulțumesc de întrebare. Foarte frumos!«

— »Madam! Ha-ha-ha...»

Sirolin

Cel mai excelenți profesori și medici îl recomandă ca remediu cu efect

contra morburilor de plămâni, afecțiunilor organelor de respirație, precum: bronchită cronică, tusă convulsivă, și mai ales este recomandat Convalescenților după influență. — Sirolinul promovează apetitul și face să crească greutatea corpului, depărtează tusa și flegma și face să înceteze asudarea de noapte. — Din cauza mirosului și gustului său plăcut este luat cu plăcere și de copii. În farmacii să capătă în sticle de 4 cor. Să fim atenți, ca fie-care sticlă să fie provăzută cu firma de mai jos

ființarea unei foi pentru țărani, și pe care-l văzusem nu de mult dojenind frățește pe cărturarul care nu-și fac datorința către așezămintele noastre culturale, — a dat pilda, a arătat cum se poate ajuta țărănimea română.

Facă și alții tot așa. Multe locuri se vor sfinți ast-fel și multe dureri se vor lecu.

Vancsó — în politica mare.

Deputatul — din mila pasivității românești al cercului Radna, de vre-o câte-va zile declamează prin satele de pe frumoasa vale a Murășului, despre uniunea vamală, necesitatea limbii maghiare, obstrucție și despre alte deziderate ale politicii mari. În adevăr ciocara asta a mai lipsit pe întinsul resemnat de grele presimțiri al văii Murășului, ca imaginea pustiului și a foametei să fie completă. Primim știri că oamenii sunt strânși cu toba s'asculte pe dl deputat. Intr'un sat se zice că țărani după ce l'au ascultat, nu i-au cerut d-lui Vancsó de cât un singur lucru: să le ducă toba din sat.

Deșteptase atâta groază în dinșii sunele ce, din noroc amuțau nu pe executorul ci pe Vancsó Măria Sa.

În Radna, centrul cercului, neîntrecutul orator și stălpul guvernului Khuen-Héderváry cum îl numise spiritualul Mikszáth se avântase la limbajul din Budapesta. Aci a ieșit cu farba: leac împotriva secetei și a mizerie el a recomandat Rădnenilor limba ungurească și proiectul lui Berzeviczy. N'au drepturi nici la... foamele — cei-ce nu știu ungurește este quintesența politicii d-lui Vancsó. Auditoriu românesc adevărat că n'a avut, dar pe alocurea a fost primit și de preoți români. *Rugăm pe corespondenții noștri de pe valea Murășului să ne comunice cu grabire numele tuturor acelor Români cari să sărută cu Vancsó prin cele tãmbălae.*

Un apel pentru înființarea unei ligi „Schwarz-Gelb“.

Organul vienez „Schwarz-Gelb“, fundat cu scop de a apăra interesele Austriei, și

— Păi cum?...
 — Măiestate, mă!
 — Că bine zici.
 — De s'o'ntâmpla să vină la care-va regele sau regina, fiți atenți, domnilor și domnișoarelor. Să n'asteptați să vă întindă întâiu ei mâna, c'ar fi un blamagiu ne mai pomenit!... Trebuie să-i prevenim din vreme. Câtce îi vom zări că s'apropie de noi, să le 'ntindem brînca din depărtare. Așa-i eticheta la Curte.
 — Mai tac! dracului măi Pistol, că la urmă te pomenești c'o și face care-va și-apoi...
 — Și-apoi regele-și duce mâna la spate, și tu rămâi cu buzele drimboiate și cu laba 'ntinsă a pomană...
 Și-apoi măi ai noști — bine că mi-am adus aminte — o să dăm acolo 'n palat de-o grămadă de domni îmbrăcați în fracuri de diferite culori cu nădragii scurți și cu ciorapii până 'n genunchi. Aia-s tot ambasadorii de-al puterilor străine mă! Să i salutați respectuos, să nu facem impresie proastă de tineri fără creștere!... Auziți?!...
 — Da nu vă mai uitați în gura lui, oameni buni — glăsuște unul — că asta-i în stare și vă sucește capul de numai v'om păți vr'o rușine. Și-om ieși cu obrazul belit.
 — Ce te amesteci tu unde nu te pricepi? Io-s vorbesc din experiența proprie, nu din ce-am auzit pe strade. De câte-ori n'am căscat în gura în jurul Peleşului mă!

(Va urma.)

a propaga stima și venerațiunea ce dăorește fiecare supus domnitorului său blând și cucernic Francisc Iosif I, publică următorul *Apel pentru înființarea unei ligi* cu scopul de mai sus.

„Tot mai mult se apropie timpul, în care prima adunare a ligii înființându-se „Schwarz-Gelb“ va avea loc în Viena. Drept-aceea lansăm către cetitorii, amicii și aderenții noștri apelul de urgență, pentru a desvolta printre cunoscuții lor o propagandă întinsă, ca deja la prima adunare liga să numere mii de aderenți declarați.

„Scopul ligii „Schwarz-Gelb“ este: să unim toate elementele patriotice și fidele împăratului fără deosebire de clasă și națiune sub vechiul stindard onorabil al Austriei, care de atâtea-ori a flusturat în mijlocul luptelor sângeroase procurând părinților noștri victorii peste victorii, ca din aceste elemente să formăm o trupă bine aleasă pentru apărarea intereselor Austriei contra numeroșilor dușmani ai statului și ai dinastiei.

„Liga „Schwarz-Gelb“ va nizu din resputeri să desvoalte și propage iubirea către împărat și patrie, ea va căuta să facă să înceteze discordia dintre popoarele Austriei împacându-le pe baze austriace.

„Liga „Schwarz-Gelb“ își va îndrepta privirea sa și asupra reformelor economice pentru a oferi ajutor și celor mici.

„Membru al ligii poate fi ori-care cetățean al imperiului. Taxe de membru nu există. Ajunge pentru a se însinua ca membru simpla comunicarea numelui, caracterului, și adresei.

„Amici, camerazi! Sus, cu zor la muncă! Este vorba despre un scop înalt, nobil, cel mai sublim și sfânt, căruil cine-va poate servi spre fericirea Patriei, spre onoarea împăratului și spre folosul popoarelor“.

Cu privire la primul punct din acest apel: cu scopul de a apăra dinastia contra elementelor cari au deosebită predilecțiune pentru insultarea coroanei și a casei domnitoare, îndemnăm pe toți cei-ce au de cuget să fie membrii ai acestei ligi, să se însinue pe o cartă postală, și chiar dacă întreg poporul românesc de sub sceptrul Stlui Ștefan s'ar grupa în jurul acelei ligi, menite să serviască ca o puternică gardă imperială dinastiei, autorității, și demnității suverane.

Epilogul adunării din Biserica-Albă.

Domnul Sebestha Károly inspectorul școlar regesc din Timișoara, vroind să se apere împotriva atacurilor unor foi șoviniste, cari l-au învinuit c-a permis (!) învățătorilor, sub prezența sa să felicite pe Episcopul Caransebeșului pentru pașii întreprinși împotriva proiectului lui Berzeviczy, publică în „Temesvári Hirlap“ o declarație care într'altele are darul să ne înfățișeze o latură necunoscută și o putem numi puțin glorioasă a adunării din Biserica-Albă.

Din declarația d-lui inspector reese întâi, că rolul lui în adunare nu a fost numai a oaspeului „distins“ ci a *agentului politic* însărcinat cu misiuni; a doua, că *comitetul Reuniunii a avut slăbiciunea a se da de instrument d-lui inspector..*

Etată în traducere verbală declarațiunea d-lui Szebesztha:

Domnule Redactor! Din punctul de vedere nu numai al adevărului ci și al intereselor naționale bine pricepute, vă rog a da loc acestor șire. În numărul de ieri al ziarului Dumneavoastră „Temesvári Hirlap“ sub titlul „Adunare de învățători Români“ a apărut o știre cu care ați fost sedus, încât afirmările dintr'insa cu privire atât la merit cât și la persoana mea sunt absolut lipsite de temel. Sub întreg decursul de două zile a adunării învățătorilor români, n'a fost rostit nici un discurs nici o declarație ori cuvânt de tendință politică, împotriva patriei, a națiunii maghiare ori a guvernului. Despre proiectul de reformă a învățământului nici vorbă nu s'a făcut.

Toate desbaterile s'au mărginit la punctele dinainte fixate în ordinea de zi și au decurs cu cea mai mare obiectivitate. *Ba ce nu s'a întâmplat încă la adunarea de învățători români, la dorința mea președintele adunării atât pe mine cât și pe Schenk Lakab (președintele reuniunii „Délmagyarországi Tanító-Egylet“) ne-a salutat în limba maghiară și l-a răspunsul meu în limba maghiară, în care am dat expresiune dorinței mele, ca desbaterile lor să devină în primul rând spre folosul patriei maghiare, precum și la acele cuvinte ale lui Schenk Lakab, că învățătorii români își vor arăta dragostea față de patrie maghiară și cei-l'alți cetățeni ai lor dacă vor învăța cu străduință limba maghiară: au isbucit în frenetice aplauze. Ear la banchet au rostit toaste: pentru rege, pentru patria maghiară, pentru mine, ca organ al guvernului maghiar, precum și pentru dragostea frățească față de cei-l'alți cetățeni nemaghiari etc. Neluând în seamă celelalte părți ale articolului, după înfățișarea adevărului obiectiv așa cred că ori-ce altă observare din parte-mi este de prisos. Sebestha Károly cons. reg. inspector școlar.*

Etată cu ce impresii s'a îndepărtat dl Sebestha dela adunarea din Biserica-albă.

Le zicem impresii, pentru-că vrem din capul locului să le negăm atributul obiectivității pe care ni-l atribue dl inspector șirelor de sus. Căci de es. *aplauzele frenetice* ale învățătorilor la alocuțiunea puțin modestă a învățătorului Schenk, au fost auzite doar de dl Sebestha, ceilalți suntem siguri că nu le-au auzit.

Dar e foarte edificatoare mărturisirea d-lui inspector: că a cerut să fie salutat în limba maghiară. Departe și-a dl Sebestha împins limitele dreptului său de oaspe. Să ceară să fie salutat și-și condiționează să pună: în ce limbă:

Regretăm slăbiciunea comitetului care a avut timiditatea a se supune dorinței d-lui inspector, necuviincioasă ca foemă, exorbitantă ca fond.

Și acum în adevăr nu ne putem opri aci. Am vrea să stim; altceva n-a mai pretins oare d-l inspector? Prea sigur vedem că afirmă că despre proiectul de reformă al învățământului nici vorbă nu s'a făcut. (Noi încă n-am zis că s'a făcut. Am vorbit numai de o telegramă adresată Episcopului din Caransebeș). Nu cumva a fost și asta vre-o modestă dorință a d-lui inspector?

Dacă da, atunci e cert că d-l Sebestha a venit în mijlocul învățătorilor noștri cu *misune politică*, puțin potrivită demnității unui inspector de școale cum este d-sa.

Și stabilind acest lucru, o declarăm sincer, ne-am felicita prea puțin de momentele de fraternizare dela banchet în cari acum ulterior vedem amestecându-se prea multe motive străine de o dragoste sinceră.

În chipul acesta ne este în adevăr mai ușor a rămânea fără dragoste.

Fie-care pasere pe limba ei piere!

(Fine).

Brașov, 26 August v.

Dovedită odată temeinicia bilanțului din 31 Decembre 1903, care arată profit net lei 41.422.85, urmează să adaugăm și să scădem dela această sumă diferențele ca să aflăm starea actuală.

Astfel avem de adaus la Lei 41.422.85

a) Diferința între valoare a 530 chile porumb cu 70 lei sau lei 37100 și lei 30000.	37.100.—
luați în acest bilanț sau	7.100.—
b) Diferința la valoarea fenu-lui și paelor cu cel puțin.	320.—
c) Diferința de spese și valoare pe 4 luni, căci anul nu poate cuprinde 16 luni sau 18 luni circa	3.000.—
Și obținem profit.	Lei 51.842.85
Din aceasta subtragem:	
a) Amortisarea inventarului cu Lei	3.194.60
b) Interese	1.867.35
c) Tantiema administratorului la lei 4.678.10.	4.678.10
	Total Lei 9.740.05

Conferențele dlui A. P. Vojen în Oravița.

15 Septembrie 1904.

Azistând la conferențele dlui A. P. Vojen ținute în Oravița la 13 și 14 Septembrie stil nou, Vă rog a da publicității următoarele, care vor servi, întru câtva, la un rezultat moral și material al cauzei pe care o urmărește, acest fiind demn al națiunii noastre:

Cine se crede intelectual, să nu piarză ocazia de a azista la conferențele anunțate de dl A. P. Vojen.

La aceste conferențe nu numai că petreci, dar ești ținut într-o continuă mișcare sufletească, adică trăiești, deoarece ce după definițiunea d-sale „*viața nu este altceva, decât o perpetuă mișcare*“.

Nu știi ce se admiră? Figura, gesturile, mimica etc. Toate calitățile sunt întrupate în acest orator de prima forță. De oboesală nici vorbă; curg ideile, frazele ca un izvor nesecat. Oboesește auditorul, dar nu și oratorul!

Fondul ambelor conferențe: *Carmen Sylva* și „*Despre Nemurire*“ este cu totul deosebit. — În cea d'ntâi vezi criticul, care în timpul scurt pe care-l poate permite o conferență, te face să admiri pe *Acea*, care prin ereditate, instrucție și talent, a ajuns a fi admirată, nu de un popor, ci de toate popoarele culte ale Europei; te face să admiri imaginația fecundă, cu care a dotat-O natura, pe *Acea*, care este în fruntea unui popor plin de vlagă, și viață, pe care însă tot natura, a creat-O ea să și sufere, și să urce calvarul vieții ca ori-ce simplu muritor.

În a doua conferență ne apare savantul, care cu o logică strânsă dovedește științificește legătura care există între lume, regnul animal, om și spirit; te face să înțelegi — pe cât poate pătrunde — ce rost are lumea, cu viețuitoarele ei și cu ultima perfecțiune a sa, cu spiritul și conștiința: ajungi apoi la concluziunea că „*în natură nimic nu se pierde*“, că „*totul este supus la o transformare perpetuă*“, „*la perfecțiune mai mică sau mai mare*“, după cum individul este mai puțin, sau mai mult cult.

Viața — zice d-sa — să nu o considerăm, după forma în care se prezintă, ci după manifestările ei. — De aci concluziunea că viața nu se termina cu părăsirea corpului, și că ea a fost dela început, că este și că va fi.

A reproduce pe scurt, cea ce dl A. P. Vojen demonstrează, cu exemple, bazate pe experiențe științifice, este imposibil la acest loc; ar trebui luate note stenografice, sau d-sa să pună în scris la dispoziție această conferință, spre a o studia, analiza și a pătrunde în miezul ei. — Stenograful ar avea de luptat cu curentul curent de vorbă, iar tipograful va produce un mănunchiu bun de file, pe care *verva* acestui *campion al vorbei* este în stare a făuri.

Mergeți deci, frați Români, vă instruiți și admirați acest talent, care a venit să vă vădă, să vă studieze și se lucreze în ogorul națiunii.

„Auditor“.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 17 Septembrie 1904.

— Regina Elisabeta și țeranii nenorociți din România. Se știe, că în urma ploilor mari, ce au căzut mai acum vre-o 12 zile în România, numeroase sate din districtul Covurlui au fost inundate de ape și bieții sătenii și-au pierdut tot avutul, ce le-a mai rămas după seceta cea mare. În vederea acestei mari nenorociri guvernul român a luat măsurile necesare, ca să vină într'ajutor nenorociților. S'a pornit și o colectă mare în întreaga țară. Aflând regina Elisabeta a României, care petrece în străinătate, de această nouă nenorocire, a telegrafat ministrului de interne român următoarele:

„*Vers lacrimi amare de durere și nu aflu cuvinte, ca să-ți spun, cât sufer din cauza acestor catastrofe nenorocite*“.

Cuvintele aceste esite din adâncul inimii Reginei Elisabeta, care simte atât de mult cu țeranii ajunși la sapă de lemn, vor fi o mare mângâiere pentru cei nenorociți.

— **Astra la Timișoara.** Precum aflăm din izvor sigur, concertul ce se va arangea din incidentul adunării generale a Asociațiunii la Timișoara promise a fi interesant în urma artelor atractive ale persoanelor concertante. D-na Lucia A. Cosma ca cântăreață, d-șoara Adelina Piso ca artistă de violină sunt deja bine apreciate nu numai la publicul nostru ci chiar și la cel străin iubitor de frumsețele artei; d-rele Minerva Cosma, Mărioara Doge și Valeria Isac ca pianiste au încântat în mai multe rânduri publicul, care și de astădată va avea ocaziunea plăcută să le asculte. Artistul dramatic dl Zaharie Bârsan va continua și de astădată a primi aplauze sgomotoase provocate prin declamațiunile sale bine simțite și interpretate cu temperamentul unui și mai mult promițător artist.

Nu putem, decât să gratulăm comitetului arangiator, pentru acușițiunea acestor puteri, cari din nou vor da dovadă despre cultivarea și progresul artelor frumoase la noi Români.

— **Audiență.** Maiestatea Sa Monarchul, cum se vestește din Viena, a primit Joi în audiență separată pe președintele de consiliu român Dl D. Sturdza, și pe nunțul papal Granito de Belmonte.

— **Persecutarea cuvântului „Român“.** Ni-se scrie: În 1—13 l. c. am făcut o călătorie prin părțile Șomcutei-mari, Ilonda-mare etc. (com. Solnoc-Dobitca). Multora dintre On. cetitorii cred că li-e cunoscut orașelul Șomcuta-mare, în care zidiri frumoase culturale vestesc hărnicia bravului popor român, ce-l locuiește. Pe una dintre aceste, pe școala română stă inscripția: „*Școala confesională gr.-cat. română*“, ce a rezistat pân'adineori atâtor tempestăți fără a o putea șterge. Astă-vară însă a dispărut dintr'odată. Ce s'a întâmplat adică? Direcțiunea, școalei române din Șomcuta-mare a fost provocată de către inspectorul reg. din Sătmar, că fără amânare să ștergă cuvântul „român“ de pe inscripția școalei, căci altfel inscripția nu poate fi tolerată. Resultatul a fost că într'o bună dimineată tabla cu inscripția a dispărut. Dar nu putea să treacă aceasta neobservată de popor. Bătea la ochii tuturor lipsa inscripției și neliniștea creștea mereu. În sfârșit în 11 l. c. s'a adus afacerea inscripției în senatul bisericesc și scaunul școlar, unde toți fruntașii români în frunte cu Rev. d. protopop *Sîrb* ca director școlar și a d-lui *Nyilvan* ca președinte al scaunului școlar s'au prezentat și după o dezbateră înverșunată au hotărât cu majoritate de voturi a pune îndărapt inscripția veche, care strălucește acum din nou pe frontispiciul școalei române spre fala și cinstea bravului popor român din Șomcuta.

Felicităm pe bravii noștri fruntași de acolo pentru purtarea lor bărbătească, de-a respinge obrăznicia inspectorului, care ori nu cunoaște legea, ori cunoscând-o, crede că n'o cunosc alții. Inscripția aceea e legală și poporul de acolo are dreptul și datoria s'o apere cu toate forțele împotriva umilirilor.

— **Concert internațional.** În ziua de 30 Octombrie se va da în Berlin primul concert internațional de artiști.

Concertul va avea loc în sala societății filarmonice din Berlin.

— **Dela congresul presei.** Ministrul afacerilor străine *Goluchovszky* a dat Marți seara o recepție în onoarea membrilor congresului presei care a reușit strălucit.

La aceasta recepțiune a azistat și dl D. *Sturdza*, președintele consiliului de ministri din România.

— **Medicii în Rusia.** În Rusia e mare lipsă de medici. Astfel în tot imperiul se află numai 21.827 doctori în medicină, și anume: 21.090 bărbați și 737 femei. Cel mai mulți stau la orașe.

După numărul doctorilor, iată cum sunt repartizate principalele orașe: în fruntea oamenilor e Petersburgul cu 2272 medici, apoi vine Moscova, Varșovia, Kievul, Odesa. Pentru Sibe-

ria nu sunt decât 788 medici, iar în fundul Rusiei sunt părți unde nu găsești nici un doctor pe o întindere de 100 verste.

— **Secretar ministerial uxoricid.** Din Roma se vestește că la Castelle mare Adriatice a fost deținut secretarul ministerial Roncagli, fiind susționat că și-a otrăvit nevasta.

— **Incoronarea din Belgrad.** Din capitala Montenegrului se anunță că moștenitorul de tron al Montenegrului *Danilo* cu soția sa, ministrul de externe *Vukovity* și generalul *Vukotetz* comandantul de armată au plecat la Belgrad pentru a asista la actul de încoronare a regelui *Petra*. Afară de Muntenegru alte țări nu trimit deputați separați la Belgrad, ci a este vor fi reprezentate, întru cât, de sine înțeles au legăturii diplomatice cu Serbia, prin șefii legatiunilor din Belgrad. Deodată cu apropierea zilei încoronării, s'a ivit mare scumpete în capitala Serbiei. Câte-o odaie în hotel costa până la 50 franci, birja la zi costa 60 franci..., ceva neobișnuit la Sârbii.

Timbrele noi comemorative tipărite la Paris au fost trimise deja la Belgrad. Ele vor fi valabile pe un timp scurt: dela 20—30 Sept. din care cauză în scurt timp vor fi de deosebit interes pentru colecțanți pasionați de timbre.

— **Intrevederea împăratului Wilhelm cu țarul Nicolae II.** Lui „*Țas*“ i-se telegrafează din Petersburg, că între împăratul Germaniei și țarul Rusiei va avea loc în curând o întrevedere la Skiernevițe. Era proiectat să meargă și monarchul nostru, dar din considerare pentru bătrânul împărat, acest plan a fost părăsit. Acestei întrevederi i-se atribuie mare însemnătate la Petersburg.

— **Pontificele și provincialul din Tirolia.** Din Innsbruck se vestesc următoarele: Noul provincial al Tiroliei Dr. *Kathrein* din incidentul primirei oficiului a trimis o depeșă omagială pontificelui Piu X, la care a primit următorul răspuns:

Omagiul D-tale exprimat din incidentul intrării D-tale în noul oficiu, a produs mare bucurie în inima Sanctității Sale, care a luat cu indestulire la cunoștință programul D-tale pătruns de un sentiment nobil. Plin de încredere Sanctitatea Sa așteaptă ca D-ta să și execuți acel program spre binele și fericirea provinciei Tiroliei.

Merry del Val.

— **Dela congresul dermatologilor.** Din Berlin se telegrafează, că în onoarea participanților la congresul dermatologic s'a dat un banquet festiv, la care au luat parte peste 300 reprezentanți ai științei medicale. Consilierul guvernului *Bumm* în vorbirea sa a aclamat pe împăratul Wilhelm. Consilierul *Küchner* a ținut un toast în onoarea guvernelor și capilor țărilor, cari au fost reprezentați la congres. Profesorul *Lesser* a ridicat paharul în sănătatea acelora, cari i-au dat mână de ajutor la pregătirile pentru congres. Profesorul *Crockner* a toastat pentru reprezentanții guvernului, ear *Lesser* pentru președintele de onoare al congresului *Besnier*.

— **Neerolog.** Ștefan *Puică* notar cercuț în pens. a repausat în 12 Septembrie 1904 în etate de 65 ani, după o căsătorie fericită de 40 de ani, provăzută fiind cu sfințele taine ale moribunților.

Osemintele scumpului defunct s'au așezat spre odihna eternă în cimiterul gr.-cat. din Mocod în 14 Septembrie 1904.

Fie-ți țărina ușoară!

— **Congres contra comerțului de fete.** Din Zürich se depeșează, că congresul contra negustoriei cu fete a fost deschis Joi năine de amiază. La acest congres au fost reprezentate 14 state europene.

— **Ministrul instrucțiunii publice al Prusiei în Budapesta.** Ministrul cultelor și al instrucțiunii *Dr. Studt* a sosit din Berlin la Budapesta. Joi Dr. Studt însoțit de celebrul șef coleg maghiar *Dr. Berzeviczy* a făcut o excursiune prin oraș, admirând palatul parlamentului, al cliniceii, al Muzeului industrial etc. Nainte de amiază a făcut o vizită și antecesorului vestit al actualului șef al afaaerilor școlare și religioase republican *Dr. Wlassics*, care la amiază a întors visita înaltului oaspe al Budapestei în Otele „*Hungaria*“. Credem, ca Excelența Sa a avea ce vedea și studia la noi în capitala țării ungurcești. Numai dacă s'a întors în patrie deplin satisfăcut și mai bogat în experiențe.

TRUSOURI PENTRU DAME și CASĂ de MODĂ

Masztig Pál, Arad,

ANDRÁSSY-TÉR 22 sz.

O. P.

Când aduc la binevoitoarea cunoștință, că în Arad, Piața Andrassy Nr. 22 în casa Kiss am deschis corespunzător exigențelor timpului de azi o

prăvălie de pânzării pentru dame și domni

mă provoacă la activitatea mea împlinită 18 ani la firma Wadovsky Gustáv, precum și la experiențele mele făcute în capitală. Pot spune liniștit, că voi putea satisface pe deplin gustul on. public. 354

Rugând on. public să mă onoreze cu binevoitoare și dese vizite. răman

cu stimă MASZTIG PÁL.

Depositul și atelierul de reparare cel mai vechiu de
mașine de cusut și de biciclete în Arad.

Asortiment bogat de

Mașine de cusut Singer 238

Biciclete engleze și de biciclete cu motor

Clopoțel electric și telefon.

HAMMER VILMOS

ARAD, Sabadság-tér 7. szám.

Nr. Telefon lut 96.

Fabrică de mobile în Arad.

Am onoare a atrage binevoitoarea a
tențiune a m. on. public asupra

fabricei mele de mobile.

aranjată în

Arad, colțul străzilor Deák Ferencz
și Lázár Vilmos,

unde se pregătesc paturi de fer, mese, dulapuri pentru lavare, cărute pentru copii executate în modul cel mai artistic. Cu începerea sezonului recomand moderatul de căldură pentru cuptoare, care le am în vânzare pentru prețuri culante și executate foarte cu gust.

Fac la comanda noi și provăzute cu gravuri și desenuri după cerere. Hotelierilor, cafeștilor și proprietarilor de localuri de vară recomand fleșgorile mele și scaunele mele de grădini fabricate proprii. Se primesc reparaturi de mobile, politură și vopsire de nou.

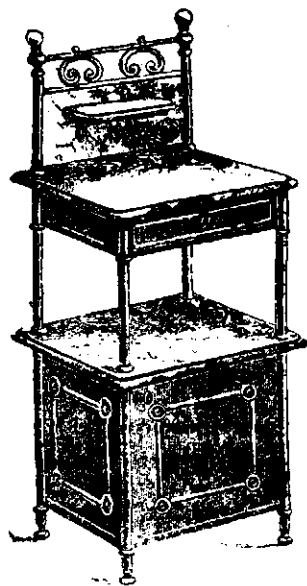
Recomandându-ne binevoitorului sprigin al on. public din loc și din provincie, rămanem cu perfectă stimă:

FLEISCHER TESTVEREK

ARAD,

316

Colțul străzilor Deák Ferencz și Lázár Vilmos.

Țigle Căramizi

mai departe țigle pentru poduri de case 4 cm. de groase, țigle pentru fântâni, țigle pentru traverse, și ori-ce alte țigle necesare la zidiri se fabrică în cantitate mare la stabilimentele fabricii de țigle și cărămizi dela Micălaca. --- Proprietar al firmei

Pollák Sándor

— ARAD, BIUROUL CENTRAL. —

293

ARAD, Haltér Nr. 1. Telef. 206 și 255

Condițiuni favorabile de plătit, prețuri echitabile.

FISCHER KÁROLY

fabricator de pânze pe drot, de impletituri de drot, de site și de funduri de drot de oțel pentru paturi.

ARAD, József főherceg-ut 8. szám.

Recomandă diferitele sale fabricate de pânză de drot (de cupru (aramă), fer și de pânză de drot suflat cu ține, care ce află în deponit) mai ales pentru mori, fabrici și pentru scopuri economice, recomand de asemenea sitele pentru ciururile ventilatoare Bacher.

Pregătesc impletituri de drot pentru îngrădit grădini, parcuri, curți pentru găini și paturi de sălbatăciuni, construiesc ciururi (potreacuri) de sles petricele, năsip și carbuni de piatră pentru scopuri de zidire, de mine, de grădini, it, grilaje pentru ferestre la pivnițe și magazine, receptori de schintel pentru coșuri la locomotive și de fabrică. 230

Funduri de drot de oțel pentru paturi.

care pentru putință de a se ține curate sunt foarte recomandabile. Diferite site de par, fer, cupru (aramă) și mătășă, coșuri pentru tabac și site pentru cernut, precum și tot felul de obiecte neînșirate aici se pregătesc și construiesc în calitate cea mai bună pentru prețuri moderate.

Máringner József

a deschis pe strada Boczko Nr. 2

o prăvălie pentru croitorie de domni

aranjată conform cerințelor moderne, unde se află tot felul de postavuri indigene și din străinătate pentru haine, și se confecționează tot felul de haine și uniforme după măsură.

Cu deosebită stimă:

Máringner József 309

croitor de haine și uniforme.—Strada Boczkó Nr. 2.

Tuschák Vilmos,

argintar.

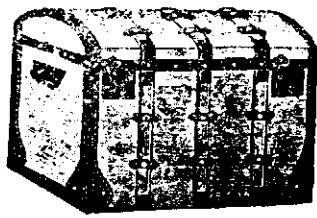
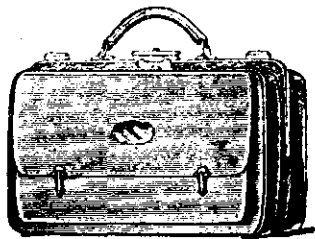
ARAD, Batthányi-utca 23, I em. 8 ajtó.

Primesc ori-ce fel de lucru aparținător acestei branșe pentru prețurile cele mai moderate și pe execuțiunea cea mai bună.

Urmasul lui Antoniu Tillschneider

TIMIȘOARA.

Str. Rudolf, lângă hotelul „Prințul de coroana“.

Recomandă p. t. public fabricatele sale: echipament pentru cai, frâne, hamuri, șele; specialist în construirea de cutii de piele pentru călători și geamantane de piele dela cele mai fine până la cele mai ieftine. — Furnizare conform comanderi, din piei de Viena, portmonee și traiste pentru vânători și invaliditate pentru puști, ponevi pentru cai și echipamente pentru cai folosite, șele totdeauna în deposit.

Cea mai mare fabrică de zidiri de mori și mașini pentru mori în Ungaria de sud alui

Anton W. Saackl

ARAD, Fa-utcza I sz.

Primește:

nouă aranjamente și reconstrucții de tot felul de mori de vapor și de apă pentru măcinat fin, globuros și mai puțin fin pentru măcinatul de gris, aranjamente de mori pentru stoarcerea de ulei, pentru despoierea orezului de coaje, mori automate etc.

Fabrică:

tot felul de mașini pentru mori, mașini pentru gris și pentru scoaterea simburilor din fructele pentru desert, pentru stoarcerea poamelor, mașine pentru cernerea făinei, cicloane etc.

Furnisează:

Sita plană pat. Seck. Mașine pentru gris și despoierea poamelor de desert, patent Seck.

Scaune pentru cilindre de mori, mașine de ascuțit și curățirea coajei, patent Seck. etc.

Petre de mori franceze sistemul Trapp pentru ori-ce scop de măcinare, și tot felul de articoli pentru mori.

Dispune:

de numeroase și cele mai bune referențe și scrisori de recunoștință asupra zidirilor de mori.

Prețuri moderate!

Lucru solid!

Cea mai bună construcție!

Dinți

de Vulcanit aurit, recunoscut de cel bun dentist — și fără cerul gurii. Conservarea și celor mai răi dinți. Tragerea dinților cu anestezie locală.

Dentist Dr. SCHWENK

Timișoara-Cetate

Strada casei de economii Nr. 2.

Stațiunea tramvaiului electric, față în față cu casa de economii agrară.

Dela 8 ore dimineața până la 5 ore după amiază.

Dumineca și în zile de sărbători.

Librăria Transilvană MATEI CORVIN soc. pe acțiuni în Cluj.

Representanța principală a «Enciclopediei Române».

Enciclopedia Română

publicată din însărcinarea și sub auspiciile Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român de

Dr. Cornel Diaconovich.

Trei volume mari, cuprinzând 37,622 articole cu 6 harte, 3 planuri și 167 ilustrațiuni.

3 tomuri legate luxos lei 80 cor.

Se poate comanda în rate lunare de 4 cor. fără teamă de urcare a prețului.

(Să se taie și să se trimită în plic pe adresa noastră)

Bilet de comanda.

Librăria Transilvană «MATEI CORVIN» ca societate pe acțiuni în Cluj, publică următorul apel de subscripție pentru următorul op:

Diaconovich, „Enciclopedia Română“.

Condițiunile de subnotare: Prețuri opului în 3 tom. leg. piele 80 cor.

Se poate comanda: a) în rate lunare de 4 cor.

b) cu rambursă franco.

Ratele sunt a se plăti la casa Librăriei Transilvane „Matei Corvin” ca societate pe acțiuni în Cluj, cu începere dela prima rată la prima fie-cărei luni, până ce restul opului este pe deplin achitat. La caz de neobservare punctuală a ratelor, societatea are dreptul a încasa ratele scadente pe spesele comandatorului. Neținându-se contă de rate, favorul comanderi încetă și întreg prețul opului devine scadent. Rata primă se solveste la primirea opului cu rambursă.

Convenție verbală nu se face.

Această comandă nu se poate revoca.

Condițiunile de sus le primesc prin urmare comand opul sus numit de trei volume pentru prețul de 80 cor, care este a se plăti

a) în rate lunare de 4 cor. la casa Librăriei Transilvane „Matei Corvin” ca societate pe acțiuni.

b) cu rambursă franco, trimitându-se întreg costul de 80 cor.

Ce nu conține să se șteargă.

Locul locuinței și datul

Numele și condițiunea

Se cere scrierea numelui legibilă.

In atențiunea părinților!

Este de recomandat, ca haine pentru copii să se procure din prăvălia de haine pentru bărbați a lui

FRANK LEO

Andrassy-tér 9 szâm. (vis-à-vis de biserica nouă a Minorităților).

Unde se pot căpăta acum cu apropierea sezonului de toamnă pentru prețurile cele mai ieftine și solide hainele cele mai fine și confecționate după ultima modă.

301

Asortiment bogat de stofe indigene și externe.

Se primesc comande după măsură.

Recomand în atențiunea binevoitoare a iubitorilor de sportul vânătorului

Căputurile de vânători

pregătite din postav tivit impermeabil care se confecționează în atelierul meu.

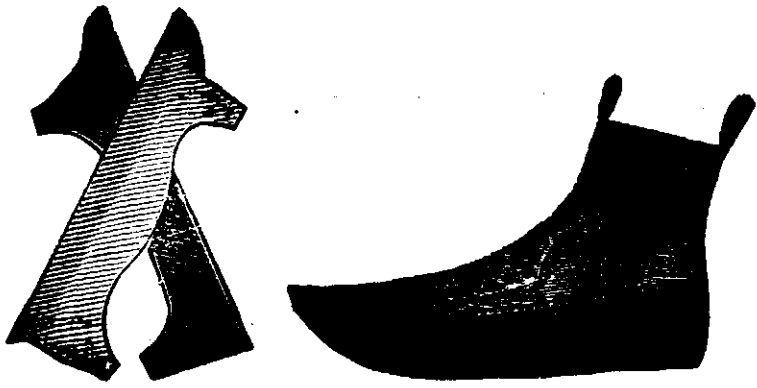
Croial recunoscut cel mai bun.

Prețuri solide!

Telefon pentru oraș și comitat.

Serviciu prompt!

Nr. Telefonului în loc și în comitat 407.

Asortiment de piei de fabrică

al lui

322

Weisz și Rosenberg

ARAD, Prăvălia principală: Szabadság-tér 1. szám.

Cel mai mare asortiment bogat în Ungaria de Sud în tot felul de mărfuri de piele indigene și din străinătate, articoli și instrumente pentru călciunari, pielari, cojocari, compactori, frénari. Lucruri pentru ghete se pregătesc după măsură în timpul cel mai scurt și în modul cel mai exact. Comandele postale se îndeplinesc cu deosebită îngrijire.

Avisăm pe on. public că sub

Nr. 11 Calea Arhiducei Iosif

(colțul stradei Karolina)

am deschis sub firma

Reuniunea industrișilor Aradani

pentru fabricarea de mobile

un magazin pentru mobile.

Rugând binevoitorul sprijin al on. public, tot odată rugăm on. public să binevoiască a ne onora cu visita.

Arad, 1 Septembrie 1904.

364

Reuniunea Industrișilor Aradani

pentru fabricarea de mobile.

Telefon 423.

Kosár Béla

Timisoara, Józsefváros, str. Bonnaz Nr. 15

Piane, pianine, harmonii, cimbale, fabricate proprii și construcții recunoscute.

Fabricate dela fabrici din patrie și din străinătate.

INSTRUMENTE FOLOSITE.

Diferite automate mono- și multisono.

Institut de imprumut.

Reparațiuni.

Intonare.

139 8-26

Catalogul cu preturi gratuit.

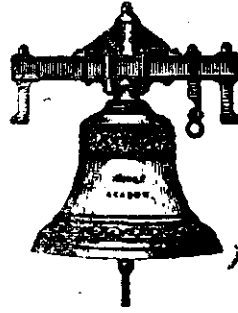
Frideric Hönig

Turnătorie de clopote și metal, fabrică de pompe, arangeată pe motor de vapor.

Arad, strada Rákoezi Nr. 11-28.

S'a fondat la 1840.

Premiat la 1890 cu cea mai mare medalie de stat.

Cu garanție pe mai mulți ani și pe lângă cele mai favorabile condiții de platire — recomandă clopotele sale cu patentă ces. și reg. invenție proprie, care au avantajul că față cu ori ce alte clopote, la turnarea unui și aceluiast clopot tare și cu sunet adânc, se face o economie de 20—30% la greutatea metalului.

Recomandă tot-odată clopote de fer care se pot învîrți și postamentele de fer, prin a căror întrebuițare clopotele se pot scuti de creștat și chiar și cele mai mari clopote se pot trage fără-ca să se elatine turnul.

Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în coroana de fer, ce se poate învîrți, cum și turnarea din nou a clopotelor vechi, sau schimbarea lor cu clopote nouă pe lângă o supra-solvire nelsemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrațiuni — la dorință se trimit gratis.

7 21-25

SUCCES GARANTAT!

Birou tehnic pentru zidirea de cuptoare de impregnare

Nr. privil. m. 29.468.

HOLZNER LAJOS

fabrica de vapor pentru impregnarea de cărămizi.

LUGOS.

178

Recomand cuptoarele mele escelente pentru tot felul de cărămizi impregnate pietri fundamentale, de drumuri și de cabeli etc., care absolut nu permit pătrunderea și isvorirea apei.

Deslușiri, budget, modele precum și materiile necesare pentru experimentare trimit gratuit.

Institut propriu pentru explorarea de lut străin.

S'a dovedit dd excelent!

Specialitate.

Investițiune minimală!

BRAUN GUSTÁV

măsar.

Arad, Petöfi-utca 11 sz.

Primește tot felul de lucru aparținător branșei sale, executat în modul cel mai conștient și cinstit.

Rog spriginul prețios al p. on. public, rămân

Cu stimă:

BRAUN GUSTÁV

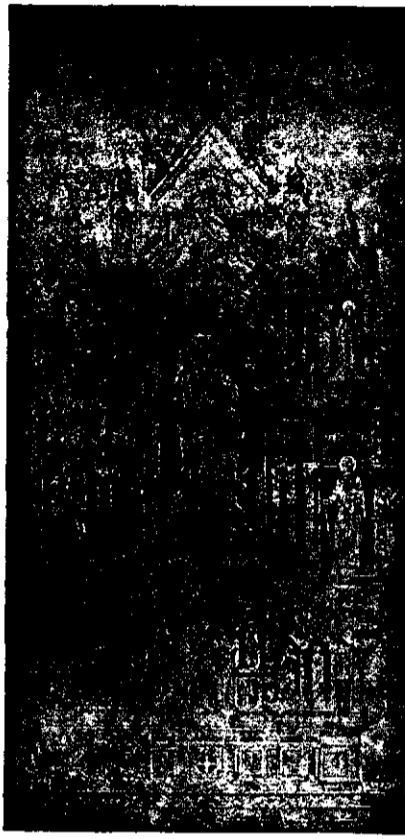
381

măstru măsar.

Primul institut de artă sud-ungar pentru
zidirea de altare, de sculptură și de auit.

Temesvár-Józsefváros, vis-à-vis de claustru.

Attrag atențiunea preș onoratei preoțimi și a d-lor curstori supremi bisericesti, că în atelierul meu se pregătesc iconostase noi, altare, scaune episcopice și alte aranjamente complete bisericesti. Pe iconostas ptez nouă iconi de artă, afară de aceea auresc și văpesc din nou iconostase vechi. Primesc și văpsitul de biserică. Trimit schițe de plan gratuit. La dorință călătoresc la fața locului pe speșele mele. Recomand icoanele mele de relief, peatră masivă cu vapseală polichronică, statue sante dela 60—180 cm. marim. *Madonna de Lourdes, Inima Mariei de 9 ani bogat aurite cu vapseală polichronică.*

De present se pregătește pe seama bisericii din Keszemere: *Inima sfântă a lui Iisus și Madona de Lourdes* în înălțime de 160 cm.

De serviciu prompt și echitabil îngrijește:

140 — 52

NAGY NEP. JÁNOS

Temesvár-Jozsefváros, Bonnaz-utca 6 sz. (casa proprie).

Nou magazin de mobile în Arad.

Szabadság-tér 17. szám.

Am onoare a aduce la cunoștință p. o. public, că azi am deschis în Arad un magazin de mobile sub firma înprotocolată a lui

FISCHER J.

care magazin este filiala magazinului de mobile din Timișoara, existent deja de 28 ani.

În urma principiului meu, a experiențelor mele multiple câștigate și a capitalului de circulațiune suficient mă aflu în poziția plăcută să satisfac tuturor cerințelor on. public pe deplin.

Când îmi iau voia a recomanda noua mea întreprindere prețiosului sprigin al on. public, promit că voi năsi să binemerit de încrederea binevoitoare a on. public prin serviciu prompt, prețuri culante și marfa ndigenă de calitate inexceptionabilă.

312

Cu deosebită stimă:

FISCHER J.

măestru tapersier.

De mai multe ori premiat.

Nr. Telefonului 184.

ALOIS PIFFL

Prima fabrică de metale în Timișoara.

TEMESVÁR, Elisabetopole (Erzsébetváros) Str. Hunyady Nr. 14 (Casa proprie).

Specialist în construirea de apaducte

de instalări de băi, de closete engleze sistemul cel mai nou, de canalizare și de închideri ermetice, contra mirosului neplăcut, invenție proprie, scutită de lege, de aparate pentru spălarea de closete, canale pentru conducerea apei și apei de ploaie, precum și de closete „Millenium“ complete.

Planuri și bugete se dau la cerere gratuit și pe speșele proprii.

Mal departe fabricarea de

317

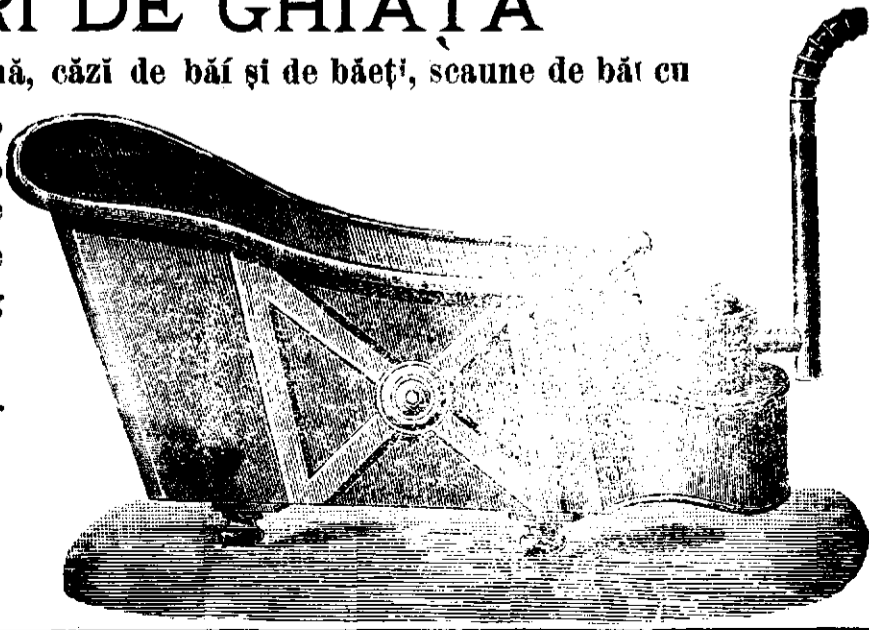
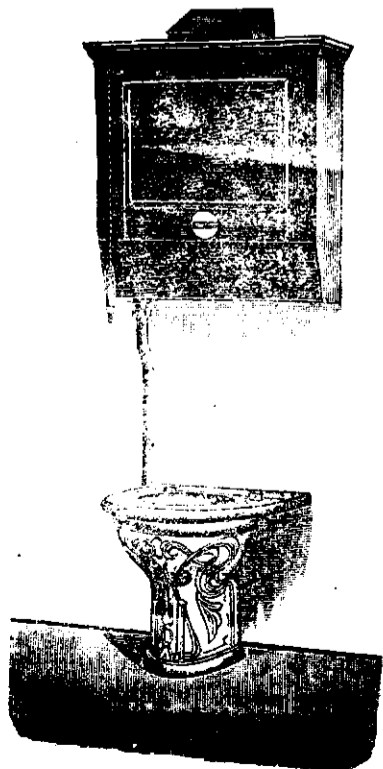
DULAPURI DE GHIATA

de mărfuri de metal, unelte de culină, căzi de băi și de băeți, scaune de băi cu aparat de încălzit sistemul cel mai nou, de ornamente de zinc de tot felul, litere de metal turnate și table de inscripții de metal, precum și sigile și embleme de cupru (aramă), mesing și tinichea etc.

Liste cu prețuri stau la dispoziție gratuit.

Cu deosebită stimă:

ALOIS PIFFL.

— **Principele Hohenlohe părăsește Bucovina.** Ni-se comunică din Cernăuț că principele *Hohenlohe* prezidentul Bucovinei va părăsi încurând Bucovina pentru a ocupa postul de guvernor al Triestului. Vestea aceasta a deprimat cercurile din Bucovina și îndeosebi pe frații noștri cari simpatizau cu principele *Hohenlohe* și care cu ocaziunea serbarilor dela Putna și-a câștigat un titlu la cinstea Românilor de pretutindenea. In locul lui precum se vestește va fi numit consilierul în ministerul de interne din Viena *Dr. Regner de Bleyleben*.

— **Moștenitorul de tron german s'a fidanțat cu princesa Cecilia de Meklenburg-Schwerin,** o soră de a principelui domnitor de-acolo. Moștenitorul de tron e de 23 ani, iar princesa de 18.

— **Congresul de presă internațional.** Din Viena se telegrafează, că orașul Liège (Belgiu) a fost ales ca loc de întrunire a congresului de presă viitor. In ș. dința din nainte de ameză exmisul ceh *Kummer* a prezentat în numele reuniunii ziaristilor cehi, al clubului de presă vienez al reuniunii ziaristilor poloni, mai departe în numele societății scriitorilor poloni vienezi și al sindicatului presei din străinătate propunerea, în care presidiul este rugat să vină în congresul viitor cu un elaborat concret în care să se ocupe cu chestia detragerei debitului postal al ziarelor precum și cu uzul de a expulsa ziaristi străini. După ce propunerea a fost motivată din partea propunătorului, (care motivare culmină în desideratul a face se încete uzul de a detrage debitul postal unor ziare supericioase, și de a expulsa ziaristi străini), consilierul imperial *Penisek*, ca exmisul sindicatului presei indigeue mulțumește congresului, că cu abatere dela uzul de până aci, a fost admisă propunerea la desbatere.

Vice-presedintele *Fourgeon* în urma asta cește o disertație în limba engleză asupra „Factorului personal în ziaristică“, primită cu plăcere.

După ameză membrii congresului au făcut o excursiune la Wachau.

— **„Patria noastră Japonia“.** An-toamnă, cu câte-va luni nainte de erumperea răboiului ce pustiește în depărtatul Orient, mai mulți bărbați ilustrii ai Japoniei: diplomați, ministrii, savanți au decis să scoată o lucrare asupra politicii, culturii și vieții științifice a Japoniei. Scopul acestei lucrări este să presinte în lumină adevărată țeara Micadului înaintea Europei. Erumperea răboiului a zădărnicit de-ocamdată apariția acestei cărți, acum se vestește, că după câte-va zile va apărea în ediția unei librării din Lipsca. Partea diplomatică a cărții este scrisă de marchisul *Ito*, partea asupra politicii naționale și asupra armatei de mareșalul *Yamagata*, partea a treia, asupra marinei de contra-admirarul *Saito*; comerțul, justiția, și posta japoneză este tratată de către ministrii de resort. Titlul cărții este acesta: „Patria noastră Japonia. Lucrare originală japoneză.“ Cartea este dedicată Micadului, care a primit-o.

— **Rectificare:** In piesa „Aur“ se s'a dat în Brad la adunarea fondului soc. de teatru, 28 Sept. n. a. c., rolul Macrinei nu l-a jucat d-șoara M. Cristea, după cum a fost în invitări și în rapoartele ce s'au făcut, ci d-șoara Aneta Robotin, ceea-ce prin aceasta rectificăm.

— **Rectificare.** In Nr. 160 al ziarului nostru, pag. 6, coloana 3, șirul 16 numărând de jos în loc de — nu se va întregi nici în recidiv mai mult, să se cetească: *nu se va întâmpla nici un recidiv mai mult în starea sanitară a bolnavilor.*

— **Atentatorul consulului rus din Berna.** Din Berna vine știrea, că atentatorul consulului rus *Sadoovski* din Berna, inginerul *Ihnicki* a fost declarat din partea medicilor de nebun.

— **Un episod din lupta dela Liaoyang.** Raportorul ziarului parisian „Journal“ trimite ziarului său din Yantai (via Mukden) următoarea depeșă cu data de 3 Septembrie (depeșă a fost refiutată în Mukden mai mult de o zi de cenzura rusească).

După măcelul îngrozitor din noaptea de 31 August, în timpul căreia s'au umplut cu cadavre șanțurile liniei prime de apărare dela Liaoyang, Japonezii au transportat bateriile lor pe înălțimile luate în oarele antemeridiane. In 1 Sept. pe la orele 2 d. m., începură să cadă proiectilele

Japonezilor asupra gărei din Liaoyang și asupra părților orașului locuite de Ruși. Suburbiul chinez a rămas neatins. Soldații și oficianții ruși nu și-au pierdut firea și continuau neîntrerupt lucrarea lor, pentru a pune în mișcare vagoanele. Peste 500 vagoane încărcate cu răniți, proviziuni și alte obiecte au fost pornite din gară în mijlocul ploaiei de proiectile, luând drumul spre Mukden. In schimb între locuitorii civili ai orașului domnea o panică de nedescris. Iși părăseau tot ce aveau și fugiau zăpăciți în toate părțile. Șrapnelele dușmane explodau adeseori deasupra spitalelor, răniind numeroase persoane, între cari medicii și îngrijitorii. Am trebuit să-mi salvez viața, alergând în fugă nebună dealungul cartierului rusec, în care îmi aveam locuința. Servitorul meu, un cazac, a fost rupt împreună cu calul său de un proiectil și eu pierdii jumătate din bagajul meu. Intra în Japonezii începură fără să întrerupă bombardarea gării, să bombardeze și linia a doua de apărare rusească, care era compusă din forturile de pe șes: atacul a durat neîntrerupt după ameză în 1 Septembrie noaptea întregă următoare și în ziua de 2 Septembrie, având ca țintă centrul fortificațiilor rusești spre vest de gară în apropierea liniei ferate. A fost o măcelărire grozavă: Japonezii se aruncau asupra șanțurilor și întăriturilor rusești, se rostogoliau în șanț și cădeau în cursele de lupi făcute de Ruși. Când unul din aceste șanțuri se umplea cu cadavre, Japonezii treceau ca eșii din minți peste aceste poduri formate de corpuri omenești. In atacul lor erau decimați de infanteriștii ruși, cari erau postați între sârmele întinse în jurul fortificațiilor.

In dimineața zilei de 3 Septembrie s'a început o nouă luptă de o mare importanță strategică spre nord-vest de Liaoyang în regiunea între Yantai și riul Taisiho în contra armatei lui Kuroki. Acesta căutase să impresoare armata rusească venind de către nord. Către seară le-a succedat Japonezilor să ocupe minele de cărbuni dela Yantai. Aripa stângă rusească s'a retras în urma focului tunurilor japoneze. Din bateriile rusești s'a revărsat atunci o ploaie teribilă de proiectile asupra minelor de cărbuni luate de Japonezi. Ei fură nevoiți să se retragă. Eu mă aflam chiar la un regiment rusec din corpul al ciecelea de armată, care se odichnea, când ne trezirăm cu pușcături din stânga. Era un detașament japonez, care ne atacase. Gloanțele cădeau asupra soldaților obosiți, cari zăceau răniți și acoperiți de sânge la pământ. Japonezii fură respinși fiind prea puțini la număr.

— **Recomandăm în deosebită atențiune a publicului românesc** prăvălia și atelierul dlui *Hartmann Pău* (Boros Béni-tér nr. 161 em. 14) de porțelan și maiolica. Aci se primesc colorări și pictare de vase de porțelan și maiolica după dorință. Aci se pot căpăta tot felul de vase de prânz, de dejun, de teă etc.

— **Atragem atențiunea binevoitoare a p. t. public de dame** asupra inseratului dlui *Hauer Lajos* farmacist în ARAD (Pécskai-út).

Comitetul arangiator din Timișoara publică următoarea programă

a festivităților, ce se vor aranja cu ocaziunea adunării generale a Asociațiunii la 21 și 22 Septembrie st. n. 1904 în Timișoara:

1. La 20 Septembrie întimpinarea la gară a comitetului central.
2. Tot în acea ziua sara de cunoștință și cină comună în hotelul «Principele de Coroană».
3. La 21 Septembrie dimineața participarea la serviciul divin la biserica gr.-or. română și cea gr.-cat. română din Timișoara-Fabric.
4. La 11 ore nainte de ameză I-a ședință a adunării generale în sala mare a hotelului «Principele de Coroană».
5. După ameză la 2 ore banchet tot în acea sală.
6. Seara la 8 ore concert tot în acea sală.
7. La 22 Septembrie la 10 ore nainte de ameză a II-a ședință a adunării generale.

8. Tot în acea ziua după ameză la 4 ore ședința festivă a secțiunilor științifice-literare în sala mică a hotelului «Principele de Coroană».

9. Seara petrecere de joc în sala mare a hotelului.

In Timișoara cortele private pentru publicul, care vine la adunarea generală, nu stau la dispozițiune, fie-care oaspe poate căpăta chilie numai în hotel; deci toți aceia, cari voesc a participa la adunarea generală, sunt rugați până inclusive 18 Septembrie a comanda chilie la președintele comisiunii de încuarterare *Dr. Aurel Cosma* avocat în Timișoara, căci alt-cum comisiunea de încuarterare, fiind mare circulația călătorilor străini în Timișoara, nu va fi în stare a acvira chilii cerute la timp întârziat; tot odată sunt rugați cu aceasta ocaziune a înștiința că voește ori nu a participa la banchet, ca comitetul aranjator să se poată de timpuriu orienta.

Dacă oaspeții, cari comendează, cortel vor înștiința, că cu care tren ajung la Timișoara, la gară vor fi așteptați de membrii comisiunii de cuarterare, ca să le comunice că pentru fie-eare oaspe în care hotel e chilia comandată.

Timișoara, la 19 August 1904.

Comitetul arangiator.

Convocare.

Adunarea cercuală a despărțământului VI. (Sebeș) al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului româ în anul acesta se va ținea în comuna Pianul inferior Duminecă în 19 Sep. 2 Oct. a. c. cu următorul

PROGRAM:

1. Deschiderea adunării la orele 11 nainte de ameză.
 2. Raportul general al comitetului despărțământului despre activitatea sa dela ultima adunare cercuală.
 3. Raportul cassarului prin care prezentează rațiociniul pe anul 1903 și bugetul pe anul 1905.
 4. Alegerea unei comisiuni pentru cenzurarea acestora.
 5. Alegerea unei comisiuni pentru înscrierea de membri noi și încassarea taxelor.
 6. Disertațiuni.
 7. Raportul comisiunii de sub Nr. 4.
 8. Raportul comisiunii de sub Nr. 5. Satorirea bugetului pe anul 1905.
 9. Alegerea comitetului pe un nou period de trei ani.
- Curenții.
Alegerea unei comisiuni pentru verificarea procesului verbal.
Inchiderea adunării.

Sebeș, 1/14 Septembrie 1904.

George Tataru,
secretar.

AVIS.

Comisiunea instituită pentru încuarterarea oaspeților cari vor lua parte la adunarea generală a Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român precum și la festivitățile ce se vor arangea cu aceasta ocaziune aduce la cunoștință celor

interesați că oaspeții insinuați pentru cuartir vor fi așteptați de către comisiune la gara din Timișoara-Josefin în 20 l. c. seara și în 21 l. c. dimineața la sosirea trenurilor, unde li-se va comunica cuartirul rezervat. Membrii acestei comisii vor mai fi detașați și la sosirea altor trenuri, precum și în biroul comisiei permanente (Timișoara Cetate, Krouprinz, et. I. unde se vor da și alte informații).

Membrii comisiei de încuarterare vor purta ca semn distinctiv la brațul stâng o bandă albă.

Timișoara, la 16 Septembrie 1904.

Pentru comisiune

Dr. Aurel Cosma.

Dare de seamă și mulțumită publică.

În urma aranjării concertului împreună cu petrecere de joc cu ocaziunea adunării Reuniunii învățătorilor gr. or. români din protopopiatele I-VII, ținută în comuna Șiria la 16 și 17 Aug. au încurs din taxele de intrare 561 cor. 90 fil. iar dela comuna bisericească un ajutor de 200 coroane. De tot 761 cor. 90 filer. Spese 367 coroane 26 filer. Rămâne deci un venit curat de 394 cor 64 fil., care sumă s'a transpus Reuniunii învățătorilor rom. gr. or. din propopiatele I-VII. pentru înființarea unui fond, ca bază edării unei foi pedagogice.

Ca suprasolviri au contribuit stimații domni: Ioan Costa, profesor 1 cor.; Dr. Lazar Gebeles, adv. 4 cor.; Dr. G. Popa 4 cor. 50 fil.; Ștefan Petrovič, proprietar în B.-Ineu 50 fil.; A. Secula, proprietar în Șiria 4 cor. N. N. 1 cor.; A. Boțoc, inv. 1 cor.; Mihai Lucaș, preot 3 cor.; Ilie Cristea 40 fil.; Ioan și Nicolae Buichici, Pâncota 3 cor.; Toma Sirca, inv. 1 cor.; N. N. 3 cor.; Nicolae Marcu, funcționar la „Victoria“ 2 coroane, pentru-ce primească, prea stimații domni și binefăcători, călduroasele mulțumiri.

Asemenea mulțumim și dlor învățători: Ioan Hălmășean, Adrian Ungurean și Petru Muntean pentru abdicarea în favorul reuniunii de spese efective, avute cu ocaziunea instruirii corului.

Șiria, 1904.

Traian Terebențiu,
președinte.

Alexiu Doboș,
notar.

Iuliu Groșorean,
cassier.

Felurimii.

— Titlurile domnitorilor orientali. Domnitorii orientali au specialitatea de a-și da, afară de titlul său cunoscut de toată lumea, o mulțime de alte titluri, mai mult sau mai puțin pompoase, care sunt enumerate cu sfîntenie în documentele oficiale.

Așa sultanul Turciei are drept la șasezeci și două de titluri printre cari și următoarele: Abdul Hamid Eternul Victorios, Eternul netruvins, împărțitorul de coroane eroilor; Umbra lui Dumnezeu pe pământ.

Titlurile șahului Persiei, conține de asemenea bizare expresiuni: stea luminoasă a cerului; steaua luminătoare a pământului; Puterea pământului.

Unul din cei mai mici potentați ai pământului Emirul din Ave o mică țărișoară lângă Afganistan semnează toate decretale și documentele cu următoarea formulă:

Semnat și pecetluit de Regele Regilor, căruia trebuie să-l asculte lumea întreagă, pentru că el preservă existența tuturor oamenilor, pentru că este tatăl soarelui și pentru că el oprește ploile.

— Congresul de otologie. La congresul de otologie, ce s'a ținut la Bordeaux în zilele de 1—5 August v. a luat parte ca delegat din

România dl Dr. Costiniu D-sa a făcut o comunicare despre influența, ce o exercită mașinile de drum de fer asupra urechilor și sistemului nervos, la mecanici și fochiști în raport cu combustibilul întrebuințat în România. Comunicarea sa a stârnit o interesantă discuție la care au luat parte mulți congresiști, expunând această chestiune în țările lor. După aceea s'a ales o comisiune compusă din d-nii Dr. Costiniu, profesor Dr. Gradenigo, din Turin, profesor Von Sier. din Moscova și Brockaert din Anvers, care să studieze chestiunea și să facă un raport pentru congresul din 1908, ce se va ține la Budapesta. Ziarul „La Petite Gironde“, care face o dare de seamă a congresului, aduce elogii medicului român, pentru comunicarea sa.

ECONOMIE.

Arad, 16 Septembrie

O faptă bună.

Sub titlul de mai jos „Gazeta de Duminecă“ din Șimleu serie:

Oătră d-nii bărbați de încredere și agenții institutului „Silvania“.

Seceta din aceasta vară, în mare parte a ținutului peste care să extinde activitatea noastră, nimicind recolta de cucuruz și de nutreț pentru vite, economii cari formează partea preponderantă a clientelei noastre, stau față de o crasă economică, prin care pentru iarna ce să apropie, în lipsa de mijloace de traiu, ei înșiși sunt amenințați de mai mare pericol și se află în critica stare, că neavând nutreț de ajuns, să-și prăpădească pentru nimica vitele, acest factor principal pentru susținerea și conducerea rațională a economiei.

Direcțiunea institutului nostru, în interesarea sa viuă pentru toate momentele ce influențează starea clientelei, în ședința plenară, ținută la 25 Aug. a. c. ocupându-se de situația penibilă amintită a economilor clienți, a decis ca:

a) în toți ramii operațiilor sale va continua moderarea intereselor după credite;

b) la cereri din partea celor interesați, începând dela 1-a Noembrie a. c., dacă pretensiunea este deplin asigurată, până la seceratul din anul viitor va acorda respiriu de plătere din capital;

c) cu căldură va sprijini toate întreprinderile, în special tovarășile fie și ocazionale, cu scop să procure mijloacele pentru molcomirea lipsei de cucuruz și de nutreț. Însă nu pot conta la sprijinul nostru întreprinderile și tovarășile cu scop speculativ, cari ar ținti a exploata starea critică a economilor.

d) este cunoscut, că și până acum, în economii organizate lipsa de nutreț, cu bun succes se acoperea cu nutreț pregătit din paie tocate (tăietete). Economii nostri mici, încă sunt avisați, că în lipsă de nutreț natural și artificial (fân, trifoiu, frunzar etc.) să stărue a se ajuta cu nutreț pregătit din paie și tufei de cucuruz tăiați cu mașina, făcând anume spre acest scop, cu așa numitele „tăietoare de paie“ (szecska-vágó).

Direcțiunea institutului a dispus se se întrevină la marile fabrici de mașini agricole, a procura în număr mai mare tăietoare de paie pentru clienții săi economi. Avem deja oferte dela fabrici, cari la comande mai mari, 20—50 de tăietoare sunt aplicate a face însemnate reduceri din prețurile notate în buletinele lor de preț-curent.

Aceasta reducere în preț să poate obține așa, că institutul plătește acum prețul ear economii pe lângă interese minimale îl vor replăti institutului în 3—5 ani.

Ar fi de dorit, ca în special economii mici, profitând de aceasta ocaziune binevenită, eventual mai mulți în tovarășie, să-și procure tăietoare de paie, aceasta mașină indispensabilă în fiecare economie pe lângă întrebuințarea căreia, în timp normal, încă se pot face mari cruțări în nutreț.

Conform buletinelor de preț-curent ale fabricilor de mașini agricole, prețul unei tăietoare pentru braț (pentru 10—25 vite) e C. 60—160; iar prețul unei tăietoare mai mare, pentru manegiu (jărgány) dela C. 160—350.

Din aceste prețuri se vor subtrage reducerile puse în prospect — cam 20%.

D-voastră, dlor bărbați de încredere și agenți, clienților nostri economi, relativ la punctul c) subversând necesitatea, în timpul potrivit, veți

binevoi a ne face propunerii concrete, ear relativ la punctul d,) până la 1 Octombrie veți binevoi a ne presenta un conspect asupra acelor economi, cari vor a-și procura tăietoare de paie. Din acest conspect, pe baza celor notate mai sus să înseamnă calitatea mașinei, ce respectivii economi doresc a procura, precum și starea materială a acelor. Măsura reducerii din prețul tăietoarelor se va stabili și se va face cunoscut, după-ce vom fixa numărul tăietoarelor comandate.

Șimleu, 1 Septembrie 1904.

A. Cosma,
director executiv.

Bibliografi.

Calendar pe anul dela Christos 1905. Anul XXVI. Prețul unui exemplar 40 filer. Arad, editura și tiparul tipografiei dieceșei gr.-or. române. Calendarul are următorul conținut: Cronologia pe anul 1905. Sărbătorii și alte zile schimbăcioase. Posturile. Sărbătorii școlare. Astronomie.

Partea calendaristică: Cele 12 luni cu rubrica calendarului gregorian între pagini foite destinate pentru diferite însemnări. Genealogia casei domnitoare, genealogia domnitorilor străini și exotici. Șematismul mitropoliei gr.-or. române din Ungaria și Transilvania. Taxele postale și pentru telegrafice. *Partea literară.* Moise Nicoară (studiu biografic cu portret). Tămăița (legendă) de Maria Cioban. Socialismul (dialog) de I. Groșorean. Eroul dela Königgrätz de St. O. Iosif. Sentențe asupra virtuții. Căpitanul Romano (V. Alexandri). Un mijloc de înaintare de Nic. Bușcaiu. Casa națională din Arad (ilustrațiune). Patronul țiganului (Th. D. Speranță). Un capitol despre lene și superstiție de G. Coșbuc. Mândro, mândro, vrei nu vrei poezie de Mih. Eminescu. Vulcanul legendă din popor de Maria Cioban. Minerva (Zeita științelor), poezie de Nicu Stejarel. Dați creștere fetițelor voastre. O. T. Baba n'aude, dar potrivește de Elena D. O. Sevastos. Lupul și Titirez, Basn pentru copii de Th. D. Speranță. Poezii populare. Economie. (Despre Lucernă; Creșterea rimătorilor; Albinele) Sfaturi economice. Felurimii. (Țeranul deștept; Un martor bun; om căruia îi plouă aur din cap; O țară fără închisori; Regele și cerșitorul; Impăratul și pielarul). Glume (feștanie țigănească; țiganul și ciobanul, Moțul și pânea cea albă; țiganul bolnav; țiganul cu inelul; între prietini, la cârciumă; păcălă și Sasul; un recept; De ce? Asta-i și mai rău). Chicituri și chiuțuri. Inserțiuni și reclame.

Arverési hirdetmény.

Az aradi kir. tszék, mint tkvi. hatóság, közhírré teszi, hogy Adam Ioszif kurticsi lakos végrehajtónak Dr. Velosov Géza ügyvéd mint Winkler Hermann ismeretlen tartozkodásu részére kirendelt ügygondnok aradi lakos végrehajtást szenvedő s elleni 155 kor. 30 fill. költség követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén lévő Aradmegyében fekvő a kurticsi 58 számú tjköben az a 13 sor 92 hrsz a. felvett 594 összeírásu ház, udvar és kertre 881 kor. továbbá 2) ugyanazon számú tjkben 1. 15 sor 121 házzám felvet 626 összeírásu beltelkes ház, udvar és kertre 915 kor. továbbá 3) ugyanazon számú tjkben a 18 sor 196 hrsz a felvett 698 összeírásu beltelkes ház, udvar és kertre 385 korona és végül 4) ugyanazon számú tjkben a III. 1. sor 281 hrsz a. felvett 423 összeírásu ház, udvar és kertre 855 koronában az árverést ezennel megálapított kiküldési árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1904 évi December hó 14-ik napján délelőtti 9 órakor Kurticsi községében megtartandó nyilvános árverésen a kiküldési árban alul is eladatul fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becs. árának 10%-át vagyis 88 kor. 10 fillért 91 k. 50 f. 38 k. 50 f. és 85 k. 50 k. készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 száma kelt igazságügy ministeri rendelet 7 §-ában kijelölt óvadékképes érték papirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Aradon 1904 évi szeptember hó 2 napján.

A kir. törvényszék mint tkvi. hatóság.

Aknay,
kir. tszéki bíró

Editor-proprietar: George Nichia
Redactor responsabil: Ioan Russu-Șirlianu.

INSERTIUNI și RECLAME.

*Nu mai sunt sgrăbunțe, alunite, mi-teseri, pete de ficat și alte impurități pe fața aceluia ce folosește vestitul și veritabilul **Lapte de castraveți englez** al lui Balassa, care este un remediu de tot nesticăcios, face pielea albă, o recorește și o înviorează. Efectul se vede deja după o folosire de 2—3 ori. Să fim atenți ca fiecare sticlă să aibă signatura lui Balassa. Un flacon costă 2 cor., un săpun de castraveți 1 cor., pudră 1 cor. 20. Se poate căpăta în fiecare farmacie. Pe postă trimite farmacistul Balassa, Budapesta, Erzsébetfalva și în Cașovia drogueristul Pallaghy Kalmán, Fő-utca 1. Să ne păzim be falsificate.* 367

BIUROU PENTRU CLĂDIRI.

Temesvár-Jozsefváros Kossut-utca 6 sz.

STAMER VILMOS

măestru zidar și expertizorj urat primește construirea de planuri pentru zidrie, acordă consiliu în ori-ce fel de afaceri de clădire, conduce și supraveghează clădirii; reprezintă fabricile cele mai capabile de concurs. Un învățacel absolvat de școala industrială este primit ca practicant.

Valentiny József iun.

croitor.

ARAD, strada Fabian Nr. 12 la colțul stradei Deák Ferencz (Casa Bonts).

Confecționează tot felul de

Costumuri, pardesiuri și paletouri

pentru bărbați, pentru prețuri culante din materii indigene și engleze de lână, după croiu modern.

Novitățile pentru sezonul de toamnă a sosit deja și astfel mă aflu în poziția plăcută ca pe lângă prețuri ieftine să corespund celor mai delicate pretensiuni.

Cu stimă:

342

Valentiny József jun.

croitor.

ARAD, Strada Fabian Nr. 12.

CIOBAN și NADRA

măestru zidar diplomat.

A. R. A. D, Deák Ferencz-utca 34 sz.

Avem onoare a aduce la cunoștința p. t. public ziditor, că sub firma de mai sus am deschis

un birou de zidire

Primim tot felul de lucrări de zidit și anume: zidiri noi, transformări de zidiri vechi, construirea de frontispicii cu materie ori fără materie atât în loc cât și în provincie, pentru garanță de 3 ani.

Primim construirea de planuri, faceri de buget pentru prețuri foarte ieftine.

299

Cu toată stima:

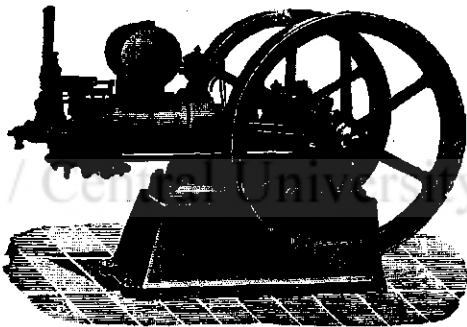
CIOBAN și NADRA.

Numărul Telefonului 86.

Birou de mecanica și atelier de mașini.
Intreprindere de instalațiuni de gaz și apaducte.

BEER ISTVÁN
inginer privat.

TEMESVÁR-JÓZSEFVÁROS, Küttl-tér

Tot felul de instalațiuni de iluminare de ori-ce sistem, deposit de reflectori, instalațiuni de băi și closete.

Executare specialistă de reparațiuni de mașine și cazane.

Planuri și bugete gratuite.

Numărul Telefonului 86.

Primul birou de încassare sub firma **Asociațiunea „Încassarului român“ Al. I. Radulescu & Comp.**

Strada Nisipari Nr. 24.

Firma împotocolată la Tribunalul de comerț al județului Ilfov 5651 primește tot felul de angajamente pentru încassare, ca: abonamente de ziare cotidiene, de reviste cotisațiuni și taxe pentru cluburi și societăți atât în București, cât și în străinătate.

Serviciu cinstit, condițiuni favorabile. Dare de seamă în fie-care săptămână Lună.

Prăvălia de fer și deosebite instrumente

a

Fraților Berta

(Berta-Testvérek)

Arad, Andrásy-tér 3.

Telefon 386.

Telefon 386.

Deposit bogat în fer și mărfuri de metal, în diferite instrumente, în *ferării pentru mobile și edificii, cuptoare de fer de Nadrag și Meiding de primul rang. Mașine (sparhert) pentru bucătării de Olanda elegante, specialități pentru economia de casă, dulapuri pentru ghiață.*

Arme Ferlah și Piper, puște pentru vânători. Mopopol de vânzare a coaselor de oțel Barabás Béla și a pompelor de stropit contra neronosporei pe lângă o garanță de 10 ani. Instrumente de vierit etc.

Foarfece engleze Solingene veritabile, peneluri și briciuri,

Deposit exclusiv «AHOI».

Pe seama ținuturilor sud-ungare unicul deposit al lustrului de argint: VENUS pentru cuptoare.

Comandele din provincie se efectuesc pentru prețurile ieftine de zi. Nr. 221 | 50

KALMÁR JÓZSEF

prăvălie de aparate electrice.

ARAD, Salacz-utca 2.

341

Are în deposit:

bicicle de primul rang

precum și toate părțile constitutive pentru bicicle, gumi și lămpi de acetylen!

In atelierul său

reparează, transformă și mărește bicicle cu roate mobile.

Primește emailarea de bicicle în foc, nichelarea părților constitutive de bicicle, sau ori-ce reparațiuni de felul acesta.

— Condițiuni de plătire favorabile. —

Montează:

telefoane cu începere de cere ori catrală.

Telefoane mici de case, instalări de clopoțele electrice, ori repararea acestora.

— Prețuri culante. —

Are în deposit:

Mașini de cusut SINGER

Mașine cu suveică rotunda sistem Singer ori mașini de cusut pentru odai.

In atelierul său

se primesc tot felul de reparațiuni aparținătoare acestei branșe.

Se primesc reparațiuni de mașine de brodat în rate favorabile lunare.

Nr. Telefonului pentru oraș și comitat 242.

Colorare de porțelan și maiolica de artă!

Boros Béni-tér 16 sz 1, em. 14.

Respectuos aduc la cunoștința partinitorilor și spriginitorilor industriei de artă maghiară, că în atelierul meu de colorare îndeplinesc colorări cel mai distins gust corespunzătoare.

P. O. Public poate comanda la mine vase de prânz, de dejun, de tea etc. după ori-ce model. Pictez porțelan în mode cel mai bun executat, cu numele, monograme, pentru prețurile cele mai ieftine. Comandele se pot alege după modele gata și din cataloage ilustrate, pe care îl pun ori-cărui, care îl cere pe o carte postală, la dispoziție.

Nisuița mea principală este să bine merit de încrederea și îndestulirea on. public.

Primesc pictări de oleu și aquarel etc.

Dau ore la domiciliu damelor iubitoare de pictură de porțelan, maiolica, ear vasele pictate de ele le ard.

Vase de porțelan, maiolica, și sticlă sparte, numai eu sunt în stare aici în Arad să le lipsesc în cupertorul meu, pentru a putea fi folositoare și mai departe.

Cu deosebită stimă:

HARTMANN PÁL.

284

Condițiunea principală a

FRUMȘETEI

este, ca fața și mâinile să fie fine, ear în scopul acesta mijlocul cel mai potrivit este

Crema-Gyöngy

care este cu desăvârșire inofensivă și face pelea fină de loc după o singură folosire.

În urma unei folosiri îndelungate mitesserii supărăcioși, alunițele și petele de ficat dispar.

Prețul un borcan 1 cor.

Săpun la Crema-Gyöngy 1 cor.

Se poate comanda dela:

farmacistul **HAUER LAJOS.**

ARAD, Pécskai-ut.

287

Apa minerala naturala cu efect vindecator.

Apă acră de Boholt

e recreatoare, curată ca cristalul și cu efect vindecător.

Amestecată cu vin ori sirop dă o beutură plăcută și recreatoare.

0 sticlă mare (2 litre) 26 fleri

0 sticlă mică (1 litru) 18 fleri.

Se poate comanda și furnisa la locuința dela

Hartmann Samu

magzin de ferarie și coloniale

ARAD, Boros Béni-tér I. Telefon Nr. 373

Comande din provincie se efectuează prompt și echitabil.

311

Apa minerala naturala cu efect vindecator.

Am onoare a aduce la binevoitoare cunoștință, că am deschis în Arad-Belváros strada Választó Nr. 30 (casa proprie) atelier

de măsurit pentru zidiri și mobile,

unde pregătesc lucrările aparținătoare acestei branșe pe lângă cele mai ieftine prețuri în modul cel mai culant.

Primesc lucrări aparținătoare branșei mele, anume lucrări de măsurit la zidiri lucrări ori reparări de mobile după moda cea mai nouă

în modul cel mai bun executate și pe lângă prețurile cele mai eține.

Experiențele de mai mulți ani, făcute în fabrica lui *tff. Ceiler István*, precum și folosirea de lemn uscat și cel mai bun nu adus în poziția aceea plăcută, că în privința asta să satisfac ori-cărei comande. Recomandându-mă spriginului binevoitor al p. t. public,

rămân cu stimă:

Pápay Lajos,

măestru-măsar.

298

LENGYEL GYULA

lăcătar de zidiri.

Arad, Strada Vörösmarty Nr. 3.

Pregătește accesorii de fer pentru zidiri, grilaje pentru cimitire, mașine de fert în formă de masă și ori-ce fel de lucrare de lăcătar.

332

Cu stimă:

Lengyel Gyula.